

Trond Pedersen

**Tilpasning på arbeidsmarkedet
for deltakere på ordinære
arbeidsmarkedstiltak i årene
1996-2001**

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the different research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, november 2002
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-5181-8 Trykt versjon
ISBN 82-537-5182-6 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

06 Arbeidsliv og yrkesdeltaking

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå/240

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Trond Pedersen

Tilpasning på arbeidsmarkedet for deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak i årene 1996-2001

Rapporter 2002/31 • Statistisk sentralbyrå 2002

Statistisk sentralbyrå har siden 1997 foretatt effektanalyser av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Effekten av tiltak på sannsynligheten for å komme ut i arbeid, som viste seg å være signifikant positiv i alle undersøkelser, varierte svært lite fra år til år. Derfor ble det i 2001 bestemt å kun videreføre den beskrivende delen av analysen. Som et ledd i videreføringen, inneholder denne rapporten en enkel analyse av deltakere på arbeidsmarkedstiltak sin tilpasning på arbeidsmarkedet, hvor det legges vekt på å vise utviklingen over de seks årene 1996-2001. Enkelte deler av tallmaterialet er blitt publisert i tidligere rapporter med evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak.

Utvalget består av personer som i april 2001 deltok i et ordinært arbeidsmarkedstiltak som ble avsluttet i mai, samt personer registrert som helt arbeidsledige på samme tidspunkt. Evalueringstidspunktet er satt til slutten av november 2001.

Datamaterialet er basert på koblede data fra forskjellige administrative registre. Utvalget består av totalt 53 329 personer, som er trukket fra Aetats SOFA-søker-register over registrerte arbeidsledige og deltakere på tiltak. De som avsluttet et tiltak i mai utgjør 3 072, mens de som var registrert som helt ledige summerer seg til 50 257 individer.

Andelen som er i jobb i november blant deltakerne i ordinære arbeidsmarkedstiltak, er mye høyere enn det tilfellet er for de som var helt ledige i april. Tallene for de to gruppene ligger på hhv. 43 og 27 prosent. Hele 38 prosent av de som var arbeidsledig i april er helt ledig også i november, mens andelen ligger på 17 prosent for dem som sluttet i et tiltak.

I alle årene fra 1996 til 2001 er forskjellen mellom tiltaksdeltakernes og de helt arbeidslediges tilpasning på arbeidsmarkedet i november ganske stabil, og differansen i jobbandelen ligger rundt 15 prosentpoeng i de førstnevntes favør.

Prosjektstøtte: Arbeidet er utført som et oppdrag for Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Innhold

1. Innledning.....	7
2. Demografiske kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige	8
2.1. Situasjonen i 2001.....	9
2.2. Utviklingen over perioden 1996-2001	11
3. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak	14
3.1. Tilpasningen i november 2001.....	14
3.2. Utviklingen over perioden 1996-2001	14
4. Oppsummering	16
Referanser.....	17
Tidligere utgitt på emneområdet	18
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	19

Figurregister

2. Demografiske kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige

2.1. Gjennomsnittsalder for tiltaksdeltakere og helt ledige i årene 1996 - 2001	11
2.2. Kvinneandel blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Prosent.....	11
2.3. Andel ikke-vestlige innvandrere blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Prosentfordeling	12
2.4. Yrkeserfaring de siste 10 år, blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Gjennomsnittlig antall år	12
2.5. Erfaring som arbeidssøker i de siste 12 måneder for tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Antall måneder.....	12
2.6. Tiltaksdeltakelse for de som i april deltok i et ordinært tiltak som sluttet i mai i årene 1996 - 2001. Antall personer	12

3. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak

3.1. Status pr. november for de som i april deltok i et ordinært tiltak som sluttet i mai, i årene 1996 - 2001	14
3.2. Status pr. november for personer registrert som helt ledige i april, i årene 1996 - 2001	15
3.3. Andel som er i jobb pr. november blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Prosent.....	15

Tabellregister

2. Demografiske kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige

2.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2001 etter alder. Absolutte tall og prosent.....	9
2.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2001 etter demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent	9
2.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2001 etter fylke. Absolutte tall og prosent.....	10
2.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april i årene 2000 og 2001, etter gjennomsnittlig antall måneder i ulike stater som arbeidssøker i de siste 12 måneder.....	10
2.5. Tiltaksdeltakere i april 2001 etter tiltakstype, demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn.....	10
2.6. Tiltaksdeltakere i april 2001 etter kjønn og undergrupper av tiltak. Absolutte tall og prosent	11
2.7. Personer som i april deltok i et ordinært tiltak som sluttet i mai i årene 1996 - 2001, fordelt på type tiltak.....	13

3. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak.....14

3.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april i årene 2000 og 2001 etter status i november samme året. Prosent og absolutte tall i parentes	14
--	----

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå har utviklet et opplegg for årlige resultatvurderinger av ordinære arbeidsmarkedstiltak basert på analyse av data fra administrative registre. Prosjektet er finansiert av Arbeids- og administrasjonsdepartementet. I denne rapporten vil vi beskrive utvalget av tiltaksdeltakere som deltok på tiltak i april, men ikke mai, samt de som var registrert helt ledige i april, i tillegg til hvilken arbeidsmarkedsstatus de to gruppene hadde i november samme år. Tiltaksdeltakerne er delt inn etter type tiltak. I tillegg har vi samlet funnene for årene 1996 til 2001 i tabeller og figurer, slik at utviklingen over tid skal være lett å se.

I kapittel 2 presenteres beskrivende tabeller som viser personlige egenskaper som kjennetegner tiltaksdeltakere og de ledige i 2001. I Kapittel 3 vises hovedresultatene i årets undersøkelse, nemlig tiltaksdeltakernes tilpasning på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak. I tillegg inneholder de to nevnte kapitlene tall for 1996 til 2001 i figurer, inkludert tall for utviklingen i deltakelsen i de forskjellige typer arbeidsmarkedstiltak.

Tabell over yrkesfordeling, samt figur med utdanningsutvikling fra 1996, hhv. tabell 3.3 og figur 3.4 i den forrige rapporten "Tilpasning på arbeidsmarkedet for deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak i årene 1996 - 2000" (Pedersen (2001), må utelates pga. overgang til nye standarder for koding. Det har foregått en omlegging fra NYK65 til STYRK i mai 2001 for yrkeskodingen, og i den forbindelse har vi ikke data om yrkesbakgrunn for dem som gikk ut av status som tiltaksdeltaker i april 2001. For utdanningsfiguren skjer det en omlegging i utdanningskodingen fra NUS89 til NUS2000 i 2000, noe som gir et brudd i tidsserien. Se avsnittet under for videre forklaring.

Ny utdanningsgruppering

Statistisk sentralbyrå har gått over til å bruke en ny utdanningsstandard, kalt NUS2000. I tidligere evalueringsrapporter ble NUS89 benyttet. Her ble utdanningsnivåene delt inn i fem grupper, mens den nye standarden fører til at det denne gangen blir foretatt en inndeling i seks nivåer: *Uoppgitt/Ingen, Grunnskole, Videregående grunntidning, Videregående avsluttende,*

Påbygging til videregående og Universitets-/Høgskolenivå. Den største endringen består av innføringen av et nytt nivå som ligger mellom videregående utdanning og utdanning på universitets-/høgskolenivå. Omleggingen har ført til et brudd i statistikken når det gjelder sammenligninger av utdanningsnivå før og etter 2000, ettersom enkeltutdanninger og hele utdanningsgrupper har blitt flyttet opp et nivå, mens andre er flyttet ned. For videre dokumentasjon av omleggingen, vises det til publikasjonen "NOS C 617 Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000" (SSB 2001).

2. Demografiske kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige

I denne delen av rapporten vil vi identifisere sammen-setningen av personer som i april deltok i et tiltak som ble avsluttet i mai 2001, med tanke på observerbare kjennetegn som er med på å påvirke muligheten for å få jobb. Tall for de som var helt arbeidsledige i april er også med i tabellene nedenfor, slik at det er mulig å se om personene på tiltak skiller seg ut i forhold til disse. Dette gjelder alder, kjønn, ekteskapsstatus, innvandrerstatus, utdanning, yrkeserfaring, bosted og erfaring som arbeidssøker. I tillegg presenteres figurer som viser utviklingen over tidsperioden 1996-2001, mhp. på mesteparten av de nevnte karakteristikka.

I tabell 2.5 deles gruppen med deltakere inn etter fire hovedtyper av tiltak (Kilde: Aetat (2001)):

Lønnstilskudd for arbeidsgivere skal bidra til ansettelse i ordinært arbeid på vanlige lønns- og arbeidsvilkår, for utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Deltakerne får ordinær lønn, mens arbeidsgiveren får tilskudd fra Aetat, hvor størrelsen er avhengig av målgruppen.

Praksisplasser med fadderordning har som mål å øke muligheten for overgang til ordinært arbeid, og motivere til ordinær utdanning. Målgruppen er nykommere på arbeidsmarkedet, og langtidsledige som mangler tilstrekkelige kvalifikasjoner, og som har behov for tilrettelegging, opplæring og oppfølging. Tiltakets innhold er arbeidspraksis og opplæring.

Arbeidsmarkedsopplæring (AMO) er rettet mot helt arbeidsledige, eventuelt ansatte med svak utdanningsbakgrunn eller uaktuell kompetanse. Formålet er å stimulere til overgang til ordinært arbeid, redusere kompetansemessige ubalanser i arbeidsmarkedet, forebygge ledighet blant ansatte og motivere arbeidsledige til videre utdanning. Innholdet er opplæring gjennom yrkesrettede kurs eller på grunnskole- eller videregående skole, og deltakerne må være over 19 år. Personer i alderen 20-24 år må ha vært registrert som arbeidsledig i minst tre måneder før tiltaket starter.

Jobbklubber er et kortvarig tiltak som har som mål å bidra til å øke, samt målrette jobbsøkingen, slik at muligheten for overgang til ordinært arbeid styrkes.

Kurset inneholder opplæring og veiledning i grupper, og målgruppen er formidlingsklare arbeidsledige over 19 år.

Figur 2.6 illustrerer hvordan utviklingen i antallet deltakere har vært for disse tiltakene i utvalgsundersøkelsene for årene 1996 til 2001. Figuren viser at deltakelsen på ordinære tiltak ble drastisk redusert fra 1996 til 1999, for så å øke noe til nivået i 2001. Dette gjenspeiler utviklingen i arbeidsmarkedet generelt, deriblant endringen i arbeidsledighet i Norge over den samme tidsperiode (den registrerte ledigheten gikk merkbart ned fra 1996 til 1998, for så å øke noe frem til 2001), og satsingen på arbeidsmarkedstiltak som politisk verk-tøy for å redusere ledigheten. I tabell 2.6 blir det også foretatt en finfordeling av utvalgspersonene på under-typer av tiltak, samt en fordeling på kjønn.

Det viktigste vi kan lese ut fra tabellene og figurene i kapitlene 2.1 og 2.2 er som følger:

- Deltakerne i tiltak er yngre enn de ledige. Gjennomsnittsalderen for de to gruppene er hhv. 32,8 og 37,6 år i 2001. I gjennomsnitt har utvalget av personer som avsluttet et tiltak i april blitt over 2 år eldre i perioden 1996 til 2001. Gjennomsnittsalderen for de helt ledige er noenlunde den samme i 2001 som den var i 1996. Dette har ført til at aldersforskjellen mellom de to gruppene vi ser på er blitt noe mindre i løpet av seksårsperioden.
- Kvinneandelen blant de som går på tiltak, har økt noe i forhold til i 2000. Da var andelen på det laveste siden SSBs evalueringer av arbeidsmarkeds-tiltak startet i 1996. Andelen ligger i 2001 på 46,2 prosent, mens den året før var 44,5 prosent. De helt ledige domineres i likhet med alle våre tidligere undersøkelser av menn.
- Andelen ikke-vestlige innvandrere i tiltaksgruppen er om lag dobbelt så stor i 2001 som den var i 1996. Tallet har dessuten økt for hvert år, fra ca. 13 prosent i 1996 til over 26 prosent i 2001. Unntaket er 2000, et år hvor innvanderandelen ikke endret seg særlig. Til sammenligning utgjør økningen blant de ledige rundt 3 prosentpoeng i samme tidsperiode.

- I perioden 1996 til 2001 økte den gjennomsnittlige yrkeserfaringen blant deltakerne på tiltak fra rundt 2,8 til 4,5 år, målt over de siste 10 år. Mesteparten av økningen skjedde i 2000, et år hvor erfaringen steg med ganske nøyaktig 1 år. De ledige hadde frem til 1999 en yrkeserfaring på 4,2-4,3 år. I 2000 og 2001 steg tallet imidlertid til hhv. 4,4 og 4,7 år. Differansen mhp. yrkeserfaring er i ferd med å bli utlignet, noe som til dels kan forklares med at den gjennomsnittlige aldersforskjell mellom de to gruppene har minsket.
- Tiltaksdeltakerne har større erfaring med å gå på ordinære tiltak enn de helt ledige. Erfaringen med ledighet er større hos de ledige, sammenlignet med de som gikk på tiltak i april. Totalt sett har de ledige størst erfaring som arbeidssøker. De helt arbeidsledige har m.a.o. en lengre periode som aktiv arbeidssøker bak seg enn det tiltaksdeltakerne har. Arbeidssøkererfaringen viste først en nedgang i 1996 til 2000, for så å øke merkbart i 2001 for begge gruppene.
- Av de forskjellige typer arbeidsmarkedstiltak, har *praksisplasser med fadderordning* den laveste gjennomsnittsalderen (24,3 år), mens *jobbklubber* har

den høyeste (37,8 år). Disse to tiltakene utmerker seg også med å ha deltakere med hhv. lavest og høyest utdanningsnivå. Deltakere i *praksisplasser med fadderordning* utmerker seg også med den laveste yrkeserfaringen og den minste erfaringen med ledighet. Det faktum at de to nevnte tiltakene har lavest og høyest gjennomsnittsalder er i stor grad med på å forklare utdanningsmønsteret og graden av erfaring med arbeid og ledighet. Noe spesielt er det at andelen gifte blant deltakere på *jobbklubber* kun er 17,4 prosent, på tross av at de har høyest gjennomsnittsalder. Den lave deltakermassen (23 personer) er nok med på å forklare funnet. Det må også nevnes at dette tiltaket har den laveste innvandrersandelen (4,3 prosent). På motsatt side finner vi *lønnstilskudd*: Én av tre kan betegnes som førstegenerasjons innvandrere fra et ikke-vestlig land. Ellers ser vi at fordelingen av kjønn varierer mellom tiltakene: Mens *praksisplasser* og *jobbklubber* har en overvekt av kvinner, er *lønnstilskudd* ganske mannsdominert.

2.1. Situasjonen i 2001

Tabell 2.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2001 etter alder. Absolutte tall og prosent

Alder	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	53 329	100,0	3 072	100,0	50 257	100,0
Under 20 år	1 347	2,5	338	11,0	1 009	2,0
20-24 år	7 599	14,2	549	17,9	7 050	14,0
25-29 år	8 715	16,3	473	15,4	8 242	16,4
30-49 år	24 946	46,8	1 408	45,8	23 538	46,8
50-59 år	6 773	12,7	266	8,7	6 507	12,9
60 år og mer	3 949	7,4	38	1,2	3 911	7,8

Tabell 2.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2001 etter demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent

Kjennetegn	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	53 329	100,0	3 072	100,0	50 257	100,0
Kvinner	23 699	44,4	1 420	46,2	22 279	44,3
Gifte	17 643	33,1	1 044	34,0	16 599	33,0
Innvandrere ¹	7 728	14,5	811	26,4	6 917	13,8
Utdanningsnivå²						
Uoppgitt/Ingen	2 667	5,0	314	10,2	2 353	4,7
Grunnskole	8 857	16,6	524	17,1	8 333	16,6
VG, grunnutd.	20 949	39,3	1 143	37,2	19 806	39,4
VG, avsluttende	12 476	23,4	718	23,4	11 758	23,4
Påbygg til VG	1 537	2,9	86	2,8	1 451	2,9
Univ./Høgskole	6 843	12,8	287	9,3	6 556	13,0
Yrkeserfaring (år) ³	4,7		4,5		4,7	

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Ny utdanningsstandard (NUS2000).

³ Antall år yrkeserfaring i løpet av de ti siste årene (1991 - 2000).

Tabell 2.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 2001 etter fylke. Absolutte tall og prosent

Fylke	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	53 281	100,0	3 071	100,0	50 210	100,0
Østfold	2 993	5,6	159	5,2	2 834	5,6
Akershus	3 218	6,0	209	6,8	3 009	6,0
Oslo	6 747	12,7	316	10,3	6 431	12,8
Hedmark	2 052	3,9	96	3,1	1 956	3,9
Oppland	1 690	3,2	136	4,4	1 554	3,1
Buskerud	2 337	4,4	194	6,3	2 143	4,3
Vestfold	2 187	4,1	98	3,2	2 089	4,2
Telemark	1 971	3,7	88	2,9	1 883	3,8
Aust-Agder	1 235	2,3	100	3,3	1 135	2,3
Vest-Agder	2 160	4,1	96	3,1	2 064	4,1
Rogaland	5 000	9,4	271	8,8	4 729	9,4
Hordaland	5 890	11,1	345	11,2	5 545	11,0
Sogn og Fjordane	805	1,5	64	2,1	741	1,5
Møre og Romsdal	2 406	4,5	200	6,5	2 206	4,4
Sør-Trøndelag	3 773	7,1	148	4,8	3 625	7,2
Nord-Trøndelag	2 053	3,9	210	6,8	1 843	3,7
Nordland	3 329	6,2	138	4,5	3 191	6,4
Troms	1 942	3,6	120	3,9	1 822	3,6
Finnmark	1 493	2,8	83	2,7	1 410	2,8

Tabell 2.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april i årene 2000 og 2001, etter gjennomsnittlig antall måneder i ulike statuser som arbeidssøker i de siste 12 måneder¹

	Måneder som arbeidssøker i alt	Måneder på ordinært tiltak	Måneder som helt ledig	Måneder som delvis sysselsatt eller yrkeshemmet
2001				
I alt	6,9	0,4	5,4	1,1
Deltakere	5,7	1,1	3,5	1,1
Ledige	6,9	0,4	5,5	1,1
2000				
I alt	6,4	0,4	4,9	1,0
Deltakere	4,9	0,8	3,0	1,1
Ledige	6,4	0,4	5,0	1,0

¹ De siste 12 måneder før april for de helt ledige, de siste 12 måneder før starttidspunkt for det aktuelle tiltaket som ble avsluttet i april/mai 2001 for deltakere på tiltak.

Tabell 2.5. Tiltaksdeltakere i april 2001 etter tiltakstype, demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn¹

Individuelle kjennetegn	Alle tiltak	Lønns-tilskudd	AMO	Praksispluss m/fadderord.	Jobb-Klubber
I alt	3072	471	1925	651	23
Andel kvinner	46,2	30,4	48,3	51,2	56,5
Gjennomsnittlig alder	32,8	34,8	35,1	24,3	37,8
Menn	32,7	34,0	34,9	24,2	39,7
Kvinner	32,9	36,6	35,3	24,3	36,3
Andel gifte	34,0	42,5	35,9	22,9	17,4
Andel innvandrere ²	26,4	33,1	24,1	29,2	4,3
Utdanning³ (prosent)					
Uoppgitt/Ingen	10,2	14,6	7,2	16,3	4,3
Grunnskole	17,1	12,5	12,3	34,7	13,0
VG, grunnutd.	37,2	34,6	39,9	30,6	52,2
VG, avsluttende	23,4	21,9	27,4	13,1	8,7
Påbygg til VG	2,8	3,6	3,4	0,6	-
Univ./Høgskole	9,3	12,7	9,9	4,8	21,7
Yrkeserfaring(år) ⁴	4,5	4,5	4,7	3,8	4,6
Ledighetshistorie⁵					
Erfart ledighet	3,5	2,9	4,2	1,9	3,7
Erfart delvis ledighet	0,7	0,8	0,9	0,3	0,6
Erfart tiltak	1,1	1,9	0,9	1,1	0,2
Tiltaksvarighet ⁶	3,4	3,8	3,0	4,3	1,1

¹ Vikarposisjoner er ikke tatt med i tabellen ettersom det bare finnes én observasjon for dette tiltaket. I tillegg finnes det én med uoppgitt tiltakskode.

² Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

³ Ny utdanningsstandard (NUS2000).

⁴ Antall år yrkeserfaring i løpet av de ti siste årene (1991 - 2000).

⁵ Antall måneder registrert som helt eller delvis ledig eller på ordinære tiltak i 12-månedersperioden før start på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet (utgangen av april 2001).

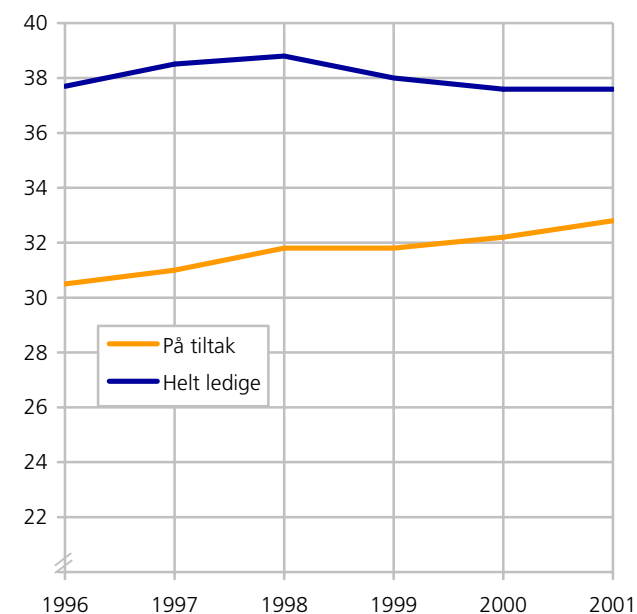
⁶ Antall måneder registrert på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet.

Tabell 2.6. Tiltaksdeltakere i april 2001 etter kjønn og undergrupper av tiltak. Absolutte tall og prosent

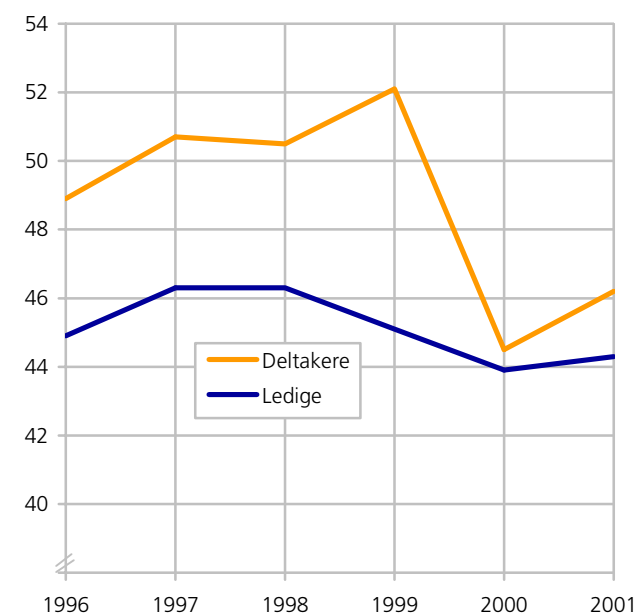
Tiltaksgrupperinger	I alt		Menn		Kvinner	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt, ordinære tiltak	3 072	100	1 652	100	1 420	100
1. Lønnstilskudd	471	100	328	100	143	100
Lønnstilskudd for flyktninger	153	32	117	36	36	25
Lønnstilskudd for ungdom under 25 år	62	13	46	14	16	11
Lønnstilskudd for ledige over 6 mnd.	122	26	84	26	38	27
Lønnstilskudd for nykommere	14	3	8	2	6	4
Lønnstilskudd for eldre	8	2	6	2	2	1
Lønnstilskudd ferdig utført	112	24	67	20	45	31
2. Praksisplasser m/fadderordning	651	100	318	100	333	100
Praksisplasser	209	32	75	24	134	40
Fadderordning, ordinær	357	55	188	59	169	51
Fadderordning for flyktninger	85	13	55	17	30	9
3. AMO	1 925	100	996	100	929	100
4. Jobbklubber	23	100	10	100	13	100
5. Vikarplasser	1	100	0	-	1	100
Vikarplasser i offentlig sektor	1	100	0	-	1	100
Uoppgitt	1	100	0	-	1	100

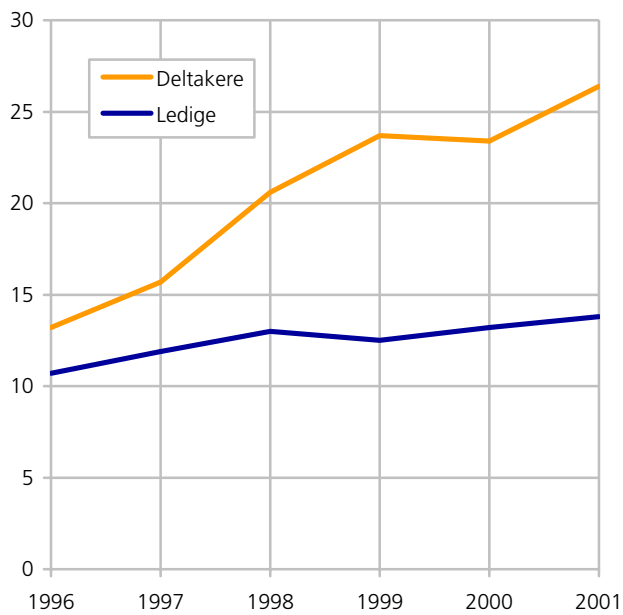
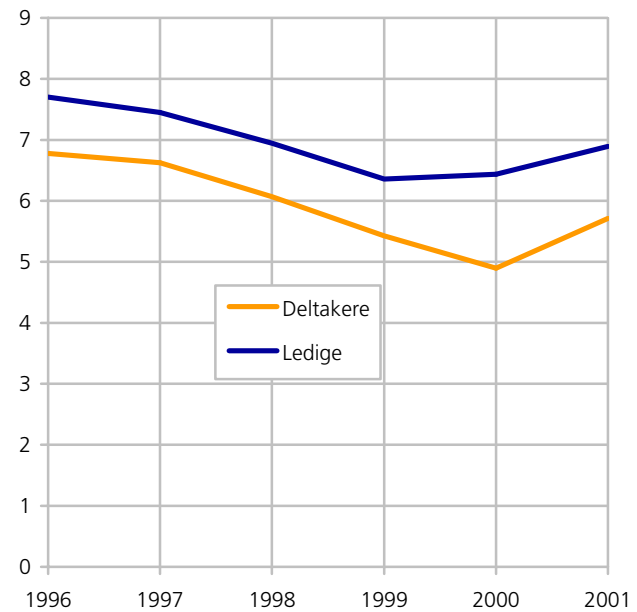
2.2. Utviklingen over perioden 1996-2001

Figur 2.1. Gjennomsnittsalder for tiltaksdeltakere og helt ledige i årene 1996 - 2001

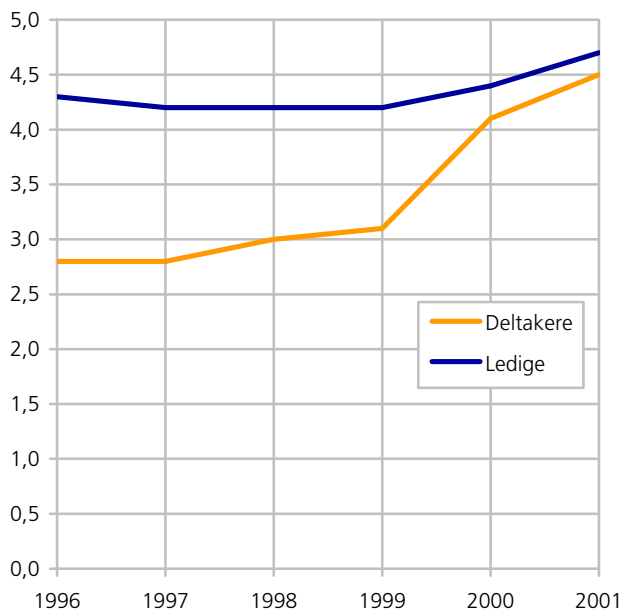
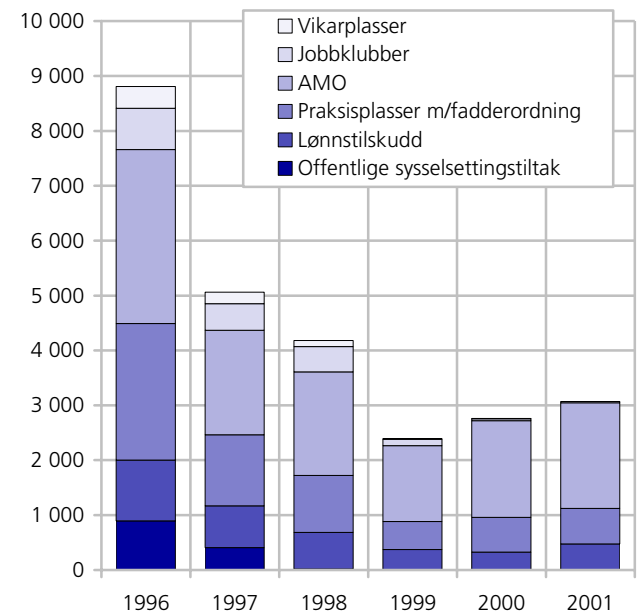

Figur 2.2. Kvinneandel blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Prosent

Figur 2.3. Andel ikke-vestlige innvandrere blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Prosentfordeling**Figur 2.5. Erfaring som arbeidssøker¹ i de siste 12 måneder for tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Antall måneder**

¹Arbeidssøker består av statusene helt ledig, arbeidsmarkedstiltak, delvis sysselsatt og yrkeshemmet. Yrkeshemmede ble ikke inkludert før i 2000, noe som fører til et lite brudd i tidsserien.

Figur 2.4. Yrkeserfaring de siste 10 år, blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Gjennomsnittlig antall år**Figur 2.6. Tiltaksdeltakelse for de som i april deltok i et ordinært tiltak som sluttet i mai i årene 1996 - 2001. Antall personer**

Tabell 2.7. Personer som i april deltok i et ordinært tiltak som sluttet i mai i årene 1996 - 2001, fordelt på type tiltak

Tiltaksgrupperinger	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Absolutte tall						
I alt	8 808	5 061	4 178	2 394	2 759	3 072
Offentlige sysselsettingstiltak	895	411	19	7	0	0
Lønnstilskudd	1 109	756	663	369	329	471
Praksisplasser m/fadderordning	2 488	1 296	1 042	507	627	651
AMO	3 169	1 901	1 882	1 383	1 767	1 925
Jobbklubber	754	489	465	116	34	23
Vikarplasser	393	208	107	12	2	1
Prosent						
I alt	100	100	100	100	100	100
Offentlige sysselsettingstiltak	10	8	0	0	0	0
Lønnstilskudd	13	15	16	15	12	15
Praksisplasser m/fadderordning	28	26	25	21	23	21
AMO	36	38	45	58	64	63
Jobbklubber	9	10	11	5	1	1
Vikarplasser	4	4	3	1	0	0

3. Tilpasningen på arbeidsmarkedet seks måneder etter avsluttet tiltak

I dette kapittelet vises tilpasningen på arbeidsmarkedet i november for individer som deltok i et arbeidsmarkedstiltak i april, men ikke i mai (dvs. tiltaket ble avsluttet i mai). Ved å sammenligne andelen som havner i jobb i november med tallet for de som var helt arbeidsledige i april, får vi en indikasjon på effekten av å gå på tiltak, selv om denne ikke kan måles uten samtidig å kontrollere for individuelle egenskaper som også er med på å påvirke sannsynligheten for å få jobb etter endt tiltak. Disse kjennetegnene ble vist i ulike tabeller og figurer i kapittel 2.

Utvalgsindividene kan i november være i fire ulike tilstander: *Jobb, helt ledig, tiltak* eller *annet*. Fordelingen på de forskjellige statusene blir gjort på grunnlag av uttak fra SOFA-registeret og Arbeidstakerregisteret i slutten av november i det aktuelle året. Dersom en person i utvalget er registrert som arbeidstaker, gjennomføres en kontroll mot SOFA-registeret for å undersøke om han samtidig er registrert som arbeidssøkende. Dersom kombinasjonen *arbeidstaker (jobb)/ helt ledig* oppstår, velges den status med den siste innmeldte startdato. Individer som er registrert både som *arbeidstaker* og på *tiltak* (ordinære arbeidsmarkedstiltak eller tiltak for yrkeshemmede), blir plassert i kategorien *tiltak*.

Tabell 3.1 viser at andelen som gikk ut i jobb i november 2001 blant deltakerne i ordinære arbeidsmarkedstiltak var mye høyere enn for de som var helt ledige i april. Tallet for de førstnevnte er 43 prosent, mot 27 prosent for de ledige. Dersom vi ser på de som gikk over i statusen *ledig* et halvt år senere, får vi et motsatt resultat. Her er det de som var helt arbeidsledige i april som i størst grad havner. Figur 3.3 illustrerer differansen mellom tiltaksdeltakerne og de ledige mhp. andelen som er i arbeid et halvt år etter at tiltaket er avsluttet, i årene 1996 til 2001. Forskjellen ligger på rundt 15 prosentpoeng i de fleste årene, bortsett fra 1997 hvor tallet ligger på ca. 18 prosentpoeng. Dessuten økte differansen med 2 prosentpoeng fra 2000 til 2001. Analyser for årene 1996 til 1999 viste at forskjeller i personlige egenskaper for de to gruppene vi ser på, kan forklare noe av ulikheten i tilpasningen på arbeidsmarkedet, selv om det blir stående igjen en positiv effekt

av arbeidsmarkedstiltak på sannsynligheten for å få jobb.

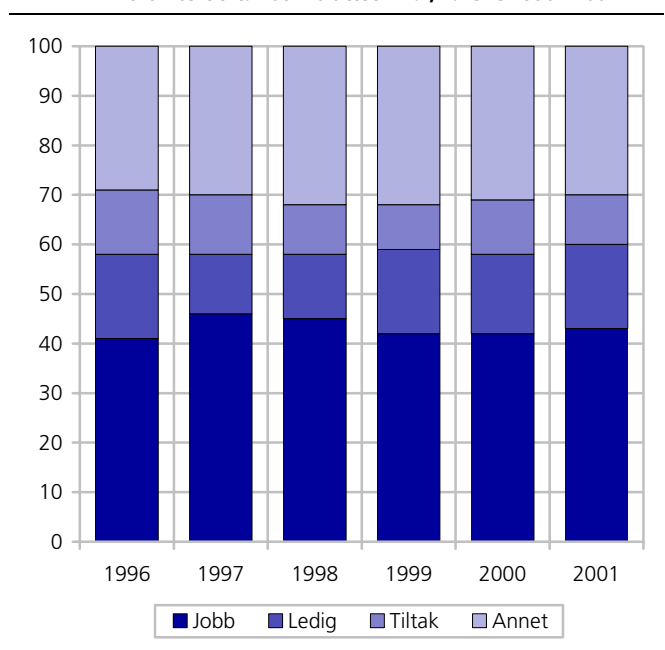
3.1. Tilpasningen i november 2001

Tabell 3.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april i årene 2000 og 2001 etter status i november samme året. Prosent og absolutte tall i parentes

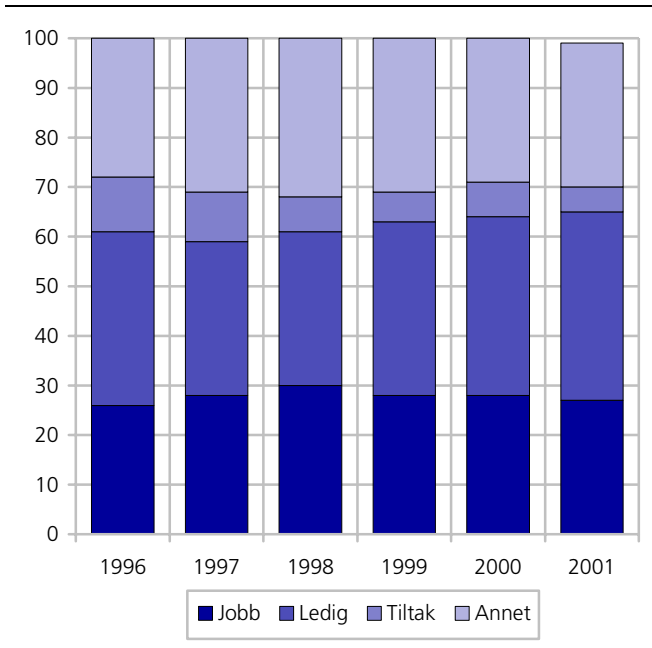
	I alt	Status pr. november			
		Jobb	Ledig	Tiltak	Annet
2001					
I alt	100 (53 329)	28	37	6	29
Deltakere	100 (3 072)	43	17	10	30
Ledige	100 (50 257)	27	38	5	29
2000					
I alt	100 (53 001)	29	35	7	29
Deltakere	100 (2 759)	42	16	11	31
Ledige	100 (50 242)	28	36	7	29

3.2 Utviklingen over perioden 1996-2001

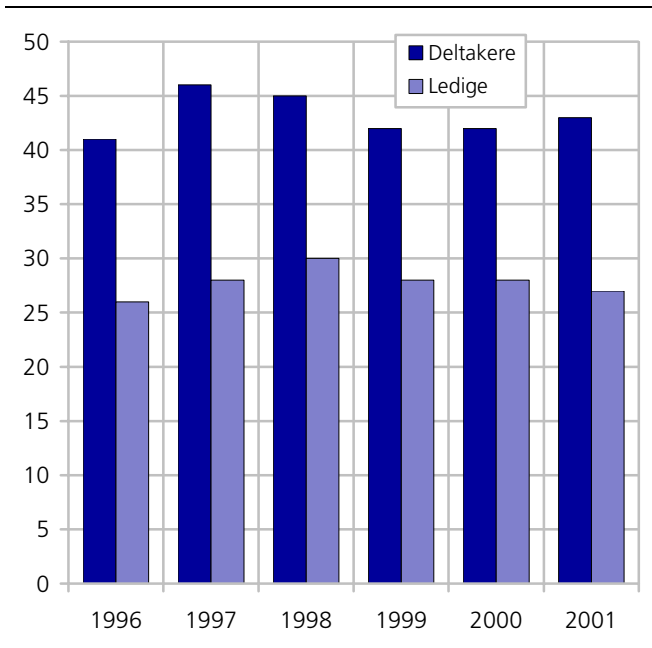
Figur 3.1. Status pr. november for de som i april deltok i et ordinært tiltak som sluttet i mai, i årene 1996 - 2001

Figur 3.2. Status pr. november for personer registrert som helt ledige i april, i årene 1996 - 2001

Figur 3.3. Andel som er i jobb pr. november blant tiltaksdeltakere og ledige i årene 1996 - 2001. Prosent

4. Oppsummering

Andelen som havner i jobb i november (evaluerings-tidspunktet) er mye større blant dem som i april deltok i et ordinært arbeidsmarkedstiltak som ble avsluttet i mai, sammenlignet med de som var helt ledige på samme tidspunkt. Personene utgjør hhv. 43 og 27 prosent. Vi får et motsatt resultat dersom vi ser på dem som havner i ledighetskøen i november. I alle årene fra 1996 til 2001 er forskjellen mellom de to gruppenes tilpasning på arbeidsmarkedet i november ganske stabil, og differansen i jobbsannsynlighet ligger rundt 15 prosentpoeng i tiltaksdeltakernes favør. Selv om disse funnene delvis kan forklares ved observerbare og ikke-observerbare egenskaper ved utvalgsindividene, tyder de på at arbeidsmarkedstiltak har en innvirkning på deltakernes mulighet for å få jobb. Regresjonsanalyser som er blitt foretatt tidligere for årene 1996 til 1999 kan bekrefte denne antakelsen, i og med at de ga som resultat en positiv effekt av tiltak på sannsynligheten for å få jobb.

Følgende interessante utviklingstrekk ved utvalgsindividenes personlige kjennetegn kommer frem i diverse tabeller og figurer i denne rapporten:

- Tiltaksdeltakerne er gjennomsnittlig nesten 5 år yngre enn de ledige.
- Kvinneandelen blant personer som gikk på tiltak i april 2001 ligger på 46,2 prosent, noe som er en oppgang fra i fjor. Da var andelen kun 44,5 prosent. De helt ledige blir i likhet med alle våre tidligere undersøkelser dominert av menn.
- Andelen ikke-vestlige innvandrere i tiltaksgruppen var i 2001 på 26,4 prosent. Dette er om lag dobbelt så mye som i 1996.
- I perioden 1996 til 2001 økte den gjennomsnittlige yrkeserfaringen blant tiltaksdeltakerne fra rundt 2,8 til 4,5 år, målt over de siste 10 foregående år. Mesteparten av økningen skjedde i 2000. Også for de ledige har erfaringen økt, men ikke før i 2000. Før dette lå tallet stabilt på 4,2-4,3 år. I 2000 og 2001 økte tallet til hhv. 4,4 og 4,7 år. Utviklingen har ført til at differansen mellom tiltaksdeltakernes og de lediges yrkeserfaring nesten er blitt utlignet, noe som delvis kan forklares med at den gjennomsnittlige aldersforskjell mellom de to gruppene har minsket.

- De helt arbeidsledige har gjennomsnittlig lengre erfaring som aktiv arbeidssøker enn tiltaksdeltakerne, målt over de siste 12 måneder. I 2001 lå tallet på hhv. 6,9 og 5,7 måneder. Selv om arbeidssøkererfaringen har variert i årene 1996 til 2001, har differansen vært relativt uendret. Unntaket var i 2000, da forskjellen lå på 1,5 måneder.

Utviklingen i størrelsen på våre årlige utvalgsundersøkelser tyder på at tiltaksdeltakelsen er blitt drastisk redusert over perioden 1996-1999, mens den økte noe i 2000 og 2001.

Referanser

Aetat (2001): *Tiltaksboken. Retningslinjer og regler for arbeidsmarkedstiltak*. Oslo.

Bråthen, M. og Pedersen, T. (2000): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak - Deltakere i 1999*. Rapporter 2000/22. Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Bråthen, M. og Landfald, Ø. (1999): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999. Dokumentasjon og analyse av effekter på kort og lang sikt*. Rapporter 1999/31. Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Landfald, Ø. og Bråthen, M. (1998): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997. Dokumentasjon og analyse*. Rapporter 98/14. Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Lund, M., Landfald, Ø. og Try, S. (1997): *Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Dokumentasjon og analyse*. Rapporter 97/15. Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Pedersen, T. (2001): *Tilpasning på arbeidsmarkedet for deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak i årene 1996 - 2000*. Rapporter 2001/34. Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Statistisk sentralbyrå (2001): *Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000*. NOS C 617. Oslo.

Tidligere utgitt på emneområdet

Previously issued on the subject

Notater

96/17: Evaluering av arbeidsmarkedstiltak - bruk av registerdata.

Rapporter (RAPP)

- 97/15: Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Dokumentasjon og analyse.
- 98/14: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997. Dokumentasjon og analyse.
- 98/20: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996 - Overgang til jobb og utdanning.
- 1999/31: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999. Dokumentasjon og analyse av effekter på kort og lang sikt.
- 2000/22: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak - Deltakere i 1999.
- 2001/34: Tilpasning på arbeidsmarkedet for deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak i årene 1996-2000.

Økonomiske analyser (ØA)

2/2000: Evaluering av arbeidsmarkedstiltak.

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter

Recent publications in the series Reports

- 2002/7 A. Finstad, G. Haakonsen og K. Rypdal: Utslipp til luft av dioksiner i Norge - Dokumentasjon av metode og resultater. 2002. 33s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5040-4
- 2002/8 A. Finstad, K. Flugsrud og K. Rypdal: Utslipp til luft fra norsk luftfart. 2002. 31s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5047-1
- 2002/9 A.K. Brændvang og K.Ø. Sørensen: Fylkesfordelt satellittregnskap for turisme. 2002. 40s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5049-8
- 2002/10 Use of ICT in Nordic enterprises 2000/2001. 2002. 25s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5050-1
- 2002/11 T. Bye, O. Jess Olsen og K. Skytte: Grønne sertifikater - design og funksjon. 38s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5052-8
- 2002/12 A. Støttrup Andersen: Yngre på boligmarkedet 1987-1997. 2002. 40s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5064-1
- 2002/13 A. Sundvoll og I. Kvalstad: SEDA - Sentrale data fra allmennlegetjenesten. Sluttrapport fra pilotprosjektet. 2002. 126s. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5075-7
- 2002/14 M.I. Kirkeberg, B.A. Holth og A.E. Storrud: Pris, forbruk og inntekt. Økonomiske levekår på Svalbard sammenlignet med fastlandet i 1990 og 2000. 2002. 112s. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5081-1
- 2002/15 A. Langørger, R. Aaberge og Remy Åserud: Kostnadsbesparelser ved sammenslåing av kommuner. 2002. 74s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5088-9
- 2002/16 V.V. Holst Bloch: Brune arealer i tettsteder. En pilotundersøkelse. 2002. 32s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5097-8
- 2002/17 Ø. Kleven: Levekår i Longearbyen. En sammenligning mellom Svalbard og fastlandet. 2002. 70s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5106-0
- 2002/18 N.M. Stølen, T. Køber, D. Rønningen og I. Texmon: Arbeidsmarkedet for helse- og sosialpersonell fram mot år 2020. Modelldokumentasjon og beregninger med HELSEMOD. 2002. 75s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5110-9
- 2002/19 A. Snellingen Bye, G.I. Gundersen og S.E. Stave: Resultatkontroll jordbruk 2002. Jordbruk og miljø. 2002 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5117-6
- 2002/20 A.S. Andersen, E. Birkeland, J. Epland og M. Kirkeberg: Økonomi og levekår for ulike grupper trygdemottakere, 2001. 2002. 10 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5123-0
- 2002/21 I. Hauge Byberg: Innvandrerkvinner i Norge. Demografi, utdanning, arbeid og inntekt. 2002. 118s. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5126-5
- 2002/22 L. Østby: The Demographic Characteristics of immigrant Population in Norway. 2002. 58s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5128-1
- 2002/23 I. Hauge Byberg: Immigrant women in Norway. 2002. 118s. 210 kr inkl.mva. ISBN 82-537-5131-1
- 2002/24 Ø. Skullerud and S.E. Stave: Waste Generation in the Service Industry Sector in Norway 1999. Results and Methodology based on Exploitation of Waste Data from a Private Recycling Company. 2002. 22s. 155 kr inkl.mva. ISBN 82-537-5137-0
- 2002/25 L. Vågane: Holdninger til og kunnskap om norsk utviklingshjelp 2001. 2002. 46s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5139-7
- 2002/26 F. Gundersen. FoU og innovasjon i norske regioner. 2002. 91s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5141-9
- 2002/27 T. Bye, M. Greaker og K.E. Rosendahl: Grønne sertifikater og læring. 2002. 25s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5145-1
- 2002/28 B. Andersen, J. Linnerud og P. Schøning: Landbruksbebyggelse 2000. Kvalitetskontroll av informasjon om landbruksbebyggelse ved kobling av registre. 2002. 50s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-5165-6